

# SONDEN

ORGAN FÖR MEDICINSKA FÖRENINGEN I LUND - MALMÖ SEDAN 1962  
NR 4 2011 S O N D E N @ M F S K A N E . S E



D Ö D E N  
M F &  
ANNAT KUL

## EN KATASTROF SKER PÅ EN SEKUND. VI KAN SKICKA EN OPERATIONSSAL INOM NÅGRA TIMMAR.

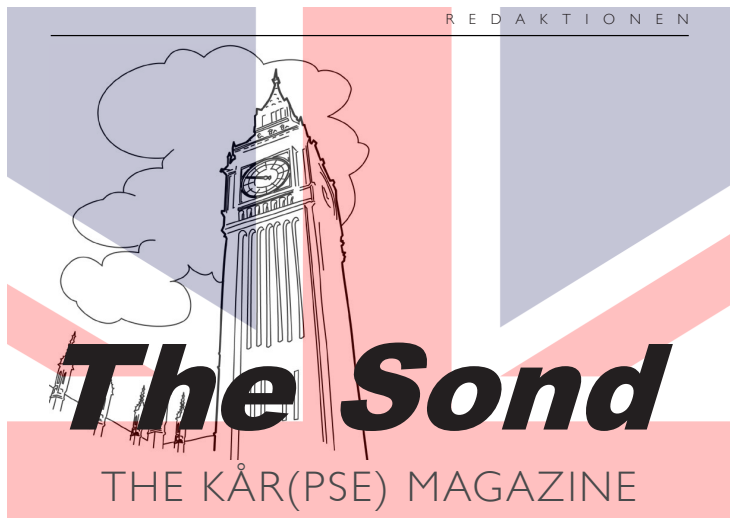


I katastrofsituationer hänger allt på att agera snabbt.

Hjälp oss att vara i ständig beredskap så att vi kan rädda fler liv. Sms:a **LÄKARE** till **72970** så skänker du 50 kr eller gå in på [lakareutangranser.se](http://lakareutangranser.se) för att ge din gåva. Tack.



REDAKTIONEN



### Medverkande i detta nummer:

Thomas Fork, Anton Jarnheimer, Johan Danielsson, Malin Zimmerman, Anders Tärnlöv, Anja Nylander, Julia Frånberg, Simon Schmidbauer, Henrik Klasson, David Gustafsson, Nils Wetterberg, Alexander Astermark, Ida Sundberg, John Brauns, Karl Axel Lundblad, Lars Hellström, Bengt Ekerot, Frida Pettersson, Elisabeth Ingo, Adeboyo Samusi, Fredrika Blixt, Benjamin Cosby, Fredrika Blixt, Hampus Holmer, Erik Grönholm och många, många fler!

### Vill du bli en av oss?

Vi söker dig som har idéer, skapar idéer, är konstruktiv, är destruktiv, tja. Det är egentligen sekundärt vad vi söker: vi vill helt enkelt skapa ett utskott för och av alla som har lust. Är det du? Kontakta [sonden@mfskane.se](mailto:sonden@mfskane.se)

SONDEN - MFs BÄSTA TIDNING

ADRESS  
Sonden  
BMC 110  
221 84 Lund

E-POST  
[sonden@mfskane.se](mailto:sonden@mfskane.se)

HEMSIDA  
[www.mfskane.se/sonden](http://www.mfskane.se/sonden)

REDAKTÖR & ANSVARIG UTGIVARE  
Hampus Holmer  
0703-266042

TILLFÖRORDNAD REDAKTÖR  
Erik Grönholm  
0737-808507

Eventuella öskiter som uttrycks i tidningen är ett rent sammanträffande (och skribentens egna, om inget annat anges)

UTGIVNINGSDATUM  
December 2011 (typ?)

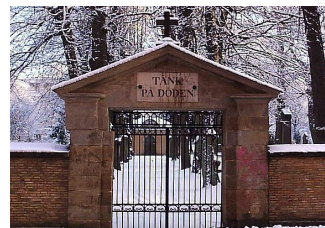
Sonden utkommer med  
fyra nummer per år

TRYCK  
Exakta Printing  
Äldermannsgatan 13  
227 64 Lund  
tel. 040-674 77 70

3

INNEHÅLL

5. LEDARE
6. RONDEN & SONDEN SONDERAR
8. INSPEKTORN
9. SONDÖN
10. ANDERS PALM
11. FILMRECENSION
13. MÄSTER & SOND AND THE CITY
14. KULTUR
16. SÅ FUNKAR MF
17. MF & ORDFÖRANDE
18. ANJA-INTERVJU
19. KÄRIOSA
20. CORFOTOGRAFEN
21. UTBILDNINGSRÅDEN
22. RIKSSTÄMMAN
23. HANNA-INTERVJU
24. BRÖD & STEN
25. LATIN & HISTORIA
27. VETENSKAP
28. PYSSEL & BRAUNS
29. ARKIVET
30. SONDN DEBATT
31. PEDAGOGIK



Terminens sista och tillika årets första nummer samlar som vanligt det bästa av det bästa: i *Ronden* går vi igenom allt som är på gång, och i *Sonden Sonderar* har Anton Tranströmer fler än vanligt med sin *Sonden-fråga*. *Inspektör Fork* inleder majestätiskt tema döden, det följd av signaturerna *Kah*, som är tillbaka med sin yviga pås *SONDÖN*. Därefter har litteraturprofessor emeritus *Anders Palm* tagit sig tid till *Sonden* och bidragit med en filosofisk text kring döden, medicinare och Thomas Tranströmer, inklusive film- och boktips på numrets tema! Redaktionen senaste tillskott *Ida Sundberg* slår sedan i sista spiken i kistan med sin *Filmrecension*. Lite mer lättsamma inlägg följer så, med *Lars Hellströms* intervju med 2011 års *Mäster*, och *Malin Zimmermans* signaturtext *Sond and the City*. *Kultursidorna*, där *Sonden* har mött en konsthistoriker, ett kulturtroupe (Kul) och en nobelfestbesökande läkarsvärd (Lur) kommer därnäst, innan det är dags för *Medicinska Föreningen* att hanna under luppen. *Nils Wetterberg* säger *Så funkar MF*, med svindlande grafik, och ordförande *Anja* exponeras grundligt genom en kombination av *ordförandespalten* och en världsunik *Anja-intervju*. Därefter har redaktör *Erik Grönholm* besökt ett styrelsemöte i Malmö, i reportaget *Kärlosa*. En omväxlande upplevelse: *Corfotografens* dokumentation av hösten samt *utbildningsrådets* redogörelser avslutar förtjansfullt MF-avsnittet!

Redan nämnda *Ida Sundberg* har besökt *Medicinska Riksstämman* också! Därefter har redaktör *Hampus* intervjuat *Hanna*, läkarstämman med teckenspråkstolkar. Hellre råd än bröd säger *Sten*, initiativtagare inom Socialistiska läkare, som delar sida med *receptbladet*, där *Julia Frånberg* bakar *busbröd* (en av tidningens två bok-sidor). *Latinspelet* *Anders Tärnlöv* fyller snart ett helt uppslag, men delar än så länge utrymmet med *medicinshistorikern* *David Gustafsson*. *Sonden* har äntligen funnit en vetenskapsredaktör i *Alexander Astermark*, som svarar på frågor och berättar om det senaste på *vetenskapsidan*. Till exempel kan *knogknäckande leda till leda* i lederna (ja ja!), *I Pyssel & Brauns* skojar vi till det ordentligt, men ännu bättre blir det när *Johan Danielsson* låter oss läsa om *Kandidat Krusenopp* från 1979, ur arkivet. På *SONDN Debatt* hettar diskussionen om vinterlovet till på riktigt. *Karl Lunblad* får avsluta med *pedagogsidan*, denna gång med en dödsbejakande PBL-reflektion.

RÄTT OCH FEL REDAKTÖR  
- Även Sonden har fläckar

**Sonden nr 3 2011:**  
Sonden är organ för Medicinska Föreningen Lund-Malmö. Helsingborg ingår alltså inte officiellt i namnet.  
Lo Persson är kursansvarig för Läkarprogramets grundkurs, inte Cellbiologi som påstås på sid. 30.  
Corfotograf Simon Schmidbauers namn stavas Schmidbauer, och inte på något av de ca 7 sätt som förekom på typ alla sidor i förra numret. Först Simman!  
Enligt svårt-nestorn Karl Lundblad är det felaktigt en man och inte ett orolig på sidan 27. "Ett anus har inga mungipor". Tack Karl!  
Enligt Säpo närvarade Saif al-Islam Gaddafi inte alls på Corbalen (sidan 16). Dessutom gör han en missvisande gest.

Hittat fel i tidningen?  
Skriv till [sonden@mfskane.se](mailto:sonden@mfskane.se)

4

# SOND SOM HÄNDER

**- Att åldras är ett helvete**, citerar Ann Heberlein Jean Améry. Den mestadels gråhåriga publiken skrattar igenkännande. Det är när vi sitter i aulan på Universitetssjukhuset i Lund och lyssnar på föredrag på tema döden under Sandblomdagen som inspirationen till detta teamanummer infinner sig. Det är i slutet av oktober och döden och förturtnens pågår för fullt bland kåtande träd och vissande växtlighet utanför. Under hösten har flera evenemang anordnats kring döendet, där man belyst detta märkliga att vi som studerar medicinska ämnen inte konfronterats med döden i någon större utsträckning under utbildningen. Det vore förstås inte önskvärdt att alla studenter vore döende eller så, men ack så viktigt att vara medveten om dödens existens, och inte minst lära sig att handskas med den, såväl professionellt som personligt. För många handlar medicin som ämne om att lura eller skjuta upp döden. Ännå är den det enda säkra, och en av de mest naturliga processerna vi känner till! För den som vill fördjupa sig i sådana grubberier rekommenderar vi vitt inspelningarna från Sandblomdagen, som Anders Palm också diskuterar på sidan 10. Du hittar dem på [http://www.med.lu.se/forstning/sandblomdagen/sandblomdagen\\_2011](http://www.med.lu.se/forstning/sandblomdagen/sandblomdagen_2011).

Numrets tema är alltså döden, som belyses från några olika synvinklar, men knappast uttömmande - det är ju trots allt en kärtding! En annan viktig ingrediens i Sondenoppan är alltså kåden, Medicinska Föreningen, som vi helt enkelt vad som illager tidningen enligt föreningens stadgar nu granskar. Det är en intressant förening att granska, säkert lik många annan kär i vårt avlägsna land, vilket dock inte förklarar det fascinerande i att så många studenter engagerar sig i, och själva utgör kåden. Samma sak gäller förstås för själva den här tidningen! Den kanske mest inspirerande insikten i sammanhanget är hur förändring och påverkan börjar med dig själv. Inom kåden har individers initiativ inneburit stora förändringar under året som gått - alla kan påverka helt enkelt, och fler borde ta möjligheten!

Ett sätt att påverka är att höra av sig med feedback, en möjlighet som några har utnyttjat efter Sonden föra nummer. Vi tar tacksamt emot kommentarer, som bland annat gäller ett inlägg av plumpig skänkning från vissa uppfattas som stötande. Vi ber inriktigt om ursäkt för detta inlägg, och drar oss till minnes vårt löfte om att skapa en öppen tidning för alla, i

förra numrets ledare. Det är naturligtvis läsa som har tolkningsföreträde, även om uppsett inte är omt. Att händer som exempelvis slavauktionen på Hallands Nation kan uppströcker det faktum att avsländarens uppfattning kan gå stöck i stäv med många av mottagarnas eller lektörernas. Vi lär oss av egna och andras misstag, men uppmanar till ännu mer feedback på tidningen!

Ur dödens aska hoppas vi slutligen att hoppet och livsglädjen skall stiga som en fågel fenix, detta nådens år 2012. Ett är av möjligheter för Sonden som firar 50 år och stadigt utvidgar sin redaktion - varmt välkomnat att höra av dig till oss för mer information om vad vi sylvlar med, och inte minst för alla MFs studenter och aktiva!

God fortsättning, och på återseende,

Hampus & Erik



1. Det här är den enda julklappen ni får i år? Kim Jong-Il är en annan surts ledare. 2. Redaktörerna skyddar hjässan. 3. Marry Feldman hade mycket väskam blick, liksom Sonden skribenter, som bland annat granskar kårens arbete. 4. Bilden av Sonden skribenter, som bland annat granskar kårens arbete.

**VINTERLOV**  
Ett samarbete mellan den lokala kåren (MF) och läroförbundet Sveriges Läkarförbund studerandestudentorganisation MSF (Medicine Studenternas Förbund) har nu lett till beslut om att införa vinterlov på läkarutbildningen, efter temorna i januari. Dock faller en sommarlovsevecka bort. Dags att lära sig att åka skidor m.a.o.

**MF ÅKER VASALOPPET**  
En grupp aktiverade anslutna till Idrottsutskottet (IdU) har anmält sig för att delta i årets Vasalopp, som går av stapeln första söndagen i mars, och omfattar 90 kilometers långdistanslopp mellan Sälen och Mora i Dalarna. Loppet är en av världens längsta långdistansloppstävlingar, och har arrangerats årligen sedan 1922. "Fäders spår för framtids segnar". Frågan på allas läppar: Kan man vilja sig i form?

**BRUNCH VARJE HELG!(?)**  
Detox varannan söndag verkar inte räcka för brunchbesökarna. Nu efterfrågas brunch på Locus varje söndag, vilket eventuellt kommer att bifallas. Detta skulle dock kräva dubbel så många brunchförmån, men samtidigt innebära dubbel så många grymsa söndagar.

**NYA FAKULTETSLEDNINGEN INSTALLERAD**  
Som tidigare meddelat har val på ny fakultetsledning tillträtt. Ledningen är vald på en sexårsperiod, och kommer att inleda arbetet med ett inreter i början av året. Sonden minns MFs kiockoff och ser fram emot skandbilder från någon obskyr kursråd med fakultetsledningen, som enligt uppgift är "ovanligt ung". Det vill alltså säga att de flesta är runt en halv sedel gamla. Intervju med dekanus utlovas till nästa nummer av tidningen!

**NY VICEDEKAN MED UTBILDINGSANSVAR!**  
Tillträdande dekanus (Medicinska Fakultetens högsta hons (pun not intended, Sonden anser inte att kvinnor är höns)) Gunilla Westergren-Thorsen, har utsett den första vicedekanen, d.v.s. områdesansvarig, till fakultetens nya ledning. Cecilia Lundberg kommer från och med nyår till vicekansliet med specialansvar för utbildning på grund- och avancerad nivå samt internationalisering. Cecilia är professor i neurobiologi och har gjort sin post doc på Harvard Medical School. Hon har undervisat på läkar-

programmet sedan 1990 och varit studierörelse för biomedicinska programmet. Sonden säger hej!



**IFMSA RULLAR HATT**  
IFMSA (International Federation of Medical Students' Associations) har under hösten arrangerat en sitting med välgörenhetsyter, och lyckades samla ihop 2560 kronor till Peru-projektet. Projektet arbetar framgångsrikt med att skapa en dräglig tillvaro för ny- och TEC-smittade hemlösa barn och unga vuxna i Peru. Arrangörerna tackar alla som bidrog.

**GRATTIS SONDEN!**  
År 1962 kom Medicinska Föreningens infoblad ut. Sedan dess har denna tidning förbrukat it-skelliga behtar regnsök. Hurrå!

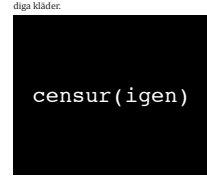
**KOMPIS DET GÅR BRA NU...**  
Från årskollet inflationsreglerar CSN upp studenternas inkomst med nio kronor om dagen (både bidrag och lån ökas. Samtidigt höjs fribe-loppet (högsta tillåtna inkomst med bibehållet bidrag) till 140 800 pkr per år). CSN "Uppregg-ingen följer ökningen av prisbasbeloppet som räknas ut av SCB utifrån konsumentprisindex." Ven så att koagulationskaskaden var komplicerad..?

**...FAST INTE FÖR LU**  
Fakultetens budget krymper i och med årets budgetproposition, och situationen förväntas förvärras ytterligare till 2013. Specialistjuk-sköterske- och läkarutbildningarna är de enda

som utökas, enligt regeringsbeslut, samtidigt som utbildningsplatser dras in på bl.a. biomedicineringsprogrammet, och masterutbildningen i audiologi läggs på is. Master of Public Health hänger också löst. Samtliga utbildningar brotas med åstramade budgetar, särskilt eftersom lönesutvecklingen inte räckas in i regeringens budgetproposition.

**NYTT STUDENTLUNDSAVTAL**  
Medicinska Föreningens Fullmäktige har beslutat att skriva under det nya Studentlundsvatlet. Sedan kariblogatorietasavskaffande förra året har Studentlund fungerat som samarbetsorgan för nationer, kåren och Akademiska Föreningen. På så sätt säkerställs dessa organisationers framtid. Mer information? [www.studentlund.se](http://www.studentlund.se)

**SOBOTTASPEX (FORTFARANDE I GÖRNINGEN!)**  
Läkarstudenternas klassiska "prekändis" Sobottaspevet ligger fortfarande i startgroparna. Någon gång under februari (fortfarande otkärd näst) kommer spevaren att uppträda i Fernströmsalen på BMC. Temat är enligt ockberafade uppgifter utbildningsortet - vilken stad har det bästa läkarprogrammet? Bilden som höjde till denna notis har tyvärr censerats (nedan), då kolossal fortfarande ej räknas som anstån-dig kläder.

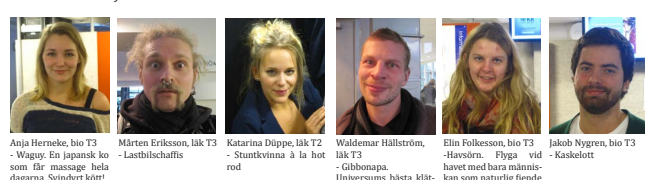


**IDEOT**  
Astrax Zenecas övergivna lokaler (de lade för en tid sedan ned sin verksamhet i Lund) kommer enligt ett nytt beslut att hyras av Lund's Universitet, för att hysa Ideon Medical Village, med särskilt fokus på cancerforskning. Kritiska röstar höjs mot att man koncentrerar exempelvis cancerforskningen till en ort, med hävandet till utbildningskvalitén inom cancermedicin i framför allt Malmö.

text & bild: Anton Jarnheim

## SONDEN SONDERAR

**- Vad skulle du vilja bli i nästa liv?**



Anja Herneke, bio T3 - Wagtoy. En japansk ko, som får massagje heli dagarna. Svintrytt köta! Mårten Ericsson, läk T3 - Lastbilchauffis. Katarina Dippé, läk T2 - Stuntvinnna å la hot rod. Waldemar Hällström, läk T3 - Gibbonapa. Universums bästa klättrare. Elin Follensson, bio T3 - Havsrös. Flyga över havet med bara människans som naturlig fiende. Jakob Nygren, bio T3 - Kaskiolet.

## INSPEKTORN

# VI SKOLA NÄSTAN ALLA DÖ

Thomas Fork  
Inspektör för Medicinska Föreningen Lund-Malmö

**Immediatemet** omformulerade Ludvig XIV's horepredikans stt: "Alla skola vi dö" när han i sin predikan såg kungens upphöjt missbelätna min (1) - Men predikanten är i gott sällskap. Studenterna slänger ännå in uttan att blicka Fredmans epistel nr 21. Detta har länge förundrat mig men så insåg jag att enbart "nästan alla skola dö" för ungdomen är ju selektiv - ta en nyfnd under armen och en sup eller två men ge tusan iatt dö!

Sonden tema i detta höstnummer är döden, en utmaning värd respekt. Även om liemannen i god tid tar mått på särken så att den ligger klar när klockan klämtar, är döden trist och inget vi räknar med. För våra några generationer sedan visste man inte säkert om man kom hem på kvällen. Då sa man inte sällan: "Vi ses, om Herren drojer". Då, utan effektiv smärtsänkning och ångestdämpning var dödskampan fruktad. Idag har den döende i vår del av världen tillgång till effektiv hemsjukvård och god vård på Hospits vilket gör döendet mindre fruktat. Men nu är döden istället något av "ni men inte längre". Nu ges ingen ytterligare chans och det kan vara nog så skrämmande. För de hoppfullare av oss utgör döden "dies natalis", den himmelska födelsedagen.

Om livets strövan säger Predikaren "Färligheters färligheters färligheters: Allt är färlighets". dvs. att allt det jordiska har ett slut och därför utan bestående värde, eller att allt det synliga är förgångligt! Paulus aposteln säger att det osynliga är evigt.

Jag minns mitt första riktiga möte med "liemannen". Det var 1970 på akuten på sjukhuset i

Ängelholm, en solig vårdag när släningsskidlärarna var ute i markerna. I rasande fart fördes en kraftig bonde, småharssappa i 40-års ålder på bår in på akutrummet med sin förtvivlade hustru strax efter. Högröd i ansiktet och med panik i blicken och stora svettropar i pannan röt han med sina lungors fulla kraft åt oss vittklädda: "Gör något, jag döer!" Hans tvyknamp med den osynliga liemannen var hälsigt kort och förgäves. Vi andra med apparater, stetoskop och akutmedicinier fick aldrig en chans och var djupt skakade.

Kan vi förbereda oss för döden genom att betrakta livet? Att födas sker endast en gång och att frambringa nytt liv är försvannhållen av oss och ni får uppleva det endast några få gånger. Livet självt har ett slögt ursprung och måste uppträthållas. Dessa fyra fenomen, att födas, att föda, att leva och att uppträthålla liv är alltid-giga fenomen som inte alls är självklara.

Havamal, Den Håges (d.v.s. Odens) ord, en av dikternas i den äldre Eddan, en urgamal diktsamling som med visdom och observans av det mänskliga beteendets vägleder läsaren till en god död, skaldar i vers 77 av 164:

*Få dö,  
fränder då,  
även själv skiljes du hådan,  
men ett vet jag,  
som aldrig döer,  
domen över döda man.*

Domen över döda män är det beständige mimet bland efterlevande. Om ryket traderas med värme har man levit föredimligt och omtalas

med världnad. Den som lever utan att sko sig på andras bekoastad och finns till hands när grannen behöver hjälp, den som skapar rättvisa och skapar fred, den som får andra att våka, glädjas och läka, har stor chans att dö förovid. Genom att utveckla sin personlighet och läka sina egna talningar blommas skapas ett fundament av grundtrygghet, en bra förutsättning för att kunna visa generositet mot sig själv och andra. Domes över en sådan person är god i man-namnet!

Som biologer och medicinare har vi unika möjligheter att verka för livet genom att vara det vi tränas för. Ser vi på vårt arbete som del i naturens oavbrutna skapande då är jag övertygad om att vår egen död kan bli god utan att tyngas av sorg över allt det synliga vi en gång måste lämna. Trots att det inte är alla förutn-att att verka i miljöer med ett skriande behov av mänsklig vård och hjälp, så kan vi alla frikostigt stöda organisationer som erbjuder sådant bistånd. Jag känner studenter på MedFak i Lund som personligen delar ut soppa till hemlösa. De har min stora respekt - eja, vore vi lite till mans mer generösa med vår tid och talang!

Jag önskar alla Sondenens läsare en framgångsrik tentamensperiod nu i slutet av höstterminen, en god jul och ett gott nytt år med en flygande och färdfylld start på vårtermen. Att engagera sig är livet och din talang behövs, inte minst i något av MFs alla utskott.

Lev länge och väl!

1: Pelle Holm: Bevingade ord. Banners förlag, Stockholm 1962



Louis XIV av Antoine-François Collet  
Thomas Fork av Simon Schmidbauer

Sparbankerna Finn och Gripen har gått samman och bildat en ny bank i Skåne. Läs mer på [www.sparbankenoresund.se](http://www.sparbankenoresund.se)



Signaturen Kah är tillbaka med en ännu mindre koherent text, men med ännu fler kulturella referenser än senast!

text: Kah

**Döden, döden, döden.** Så rabblade Astrid Lindgren på älders höst. I inledningen till sina telefonsamtal till sin syster. I och med det var ämnet avslörat. Vi skall emellertid inte hastat lika rasat förbi, ty även om alla läsare av denna spalt aldrig någonsin kommer idka krusningsänge, rösta rötter eller låra sig tolka EKO, så kommer samtliga avlida.

Inom konstvärlden är döden stundom närvarande, ibland i ett porträtterande av samtiden, ibland som underhållning. Många konstnärer har olika typer av bildmedie försökt delge oss deras egen bild av döden. Vissa håller en lågmälad, klassisk ton vid den sorgliga stunden och låter en mörk främling annalkas, för att sedan avslutas det hela i ett parti valfritt sällskap, där vinnaren är oklar. Andra väljer att alltid stå på stora trumman och framställa allt som kagarnik. En del väljer ett mer anonymt, men ej mindre förtärligt framställning av döden, som en låt feldag kvinnan med korta shorts och välfärd kundvägn kundvägn.

För att inte resten av denna text skall bli alltför abstrakt tänker jag nu komma ett mer närstående exempel, något som för många var, och fortfarande är, döden inkärnerad – Helsingborg. Denna anekdot utspelar sig på den tid då det fortfarande fanns AF-platser till samtliga examinerade från läkarutbildningen. Det var en lycklig tid, när jularna var söttackta utan att vara kalna, knackan var godare och ingen hade hört

talas om pandemier av muterade fladdermeris-gris-human-virus. Det var innan förändringen vindar blåste och morfologiundervisning fortfarande hade en plats i vår students hjärta. I denna glädjens decennium var en deparation till Helsingborg det värsta som kunde drabba en medicine kandidat. Långa florerade rykten i BMCs korridorer om att några olyckliga skulle offras på den kollektiva bykans altare, och för alltid skulle tvingas göra sina kliniskplaceringar på den avlägsna orten. Bykten spreds, studenter skrämdes upp, möror delades ut, julpynt revs ner och närmiskor grät under den traditionensliga studieotlötningen. Ooh, vilken lotning det var! Ni tror mig inte, kära läsare, när jag säger detta; Åse Heltborg och hennes livliga assistent hade med sig en hatt ur vilken de drog handklippa lapparna med studenternas namn. På läkaren i Ferienströmsalen hackades det tänder och satsades pengar på vem som här näst skulle få tur i kärlek. Dessvärre var detta inom Helsingborg var på tapeten, men föreställ dig hur rafflande lottingen hade varit om så varit fallet.

Som alla antiklimax hade naturigtvis kursledningen humat datorisera hela lottingen lagom till att Helsingborg blev ett (o)mollet val. Att den första kullen presuntiva föreläsare gladeligen välde orten förtar är än mer tillräkna rafflande avslutningen. Istället sköttes vi fokus till den indignation folk kunde inför en eventuell tvångsflyttning. För just indignation och

föreskrärelse var vad folk kände, så till den grad att det närmaste kunde liknas vid den som upplevdes när Stravinskis Våreför uruppfördes i Paris 1913. Det fanns naturligtvis, då som nu, de som ville gå den nya tiden till mötes. Likt seksterister sjöng de den nya ortens lov, men en majoritet stredade fortfarande emot; regelrätta slagsmål i kaffeökot till Olles fik förisög och tunnult bröt ständigt ut i Eldväksten. Det var då Fakulteten bestämde sig för att göra något. De spelade ut sitt bästa kort – pengar. Varje student i Helsingborg skulle få en iPad, privat handledning och gratis kaffe i ett helt år. Helsingborg agerade Loket och alla var vinnare! Så har vi då nätt vägs ände, kära läsare? Svaret är naturligtvis nej! De första studenterna anträt i läskande stund Mordort! och antalet utbildningsplatser utökades ständigt, i sann populistisk anda! Det står till framtida generationers kurs- och AF-utvärderingar att utvisa huruvida dessa förändringar är till det bättre eller ej. Vad utfallet blir är ännu osäkert och olika krafter hoppas på olika saker. Det enda vi i dessa dagar är visshet kan vara säkra på är att den nya välmöjligheten kommer göra studieortsvalet än mer ambivalent. Naturliga grubberier kommer följa och alla vet att grubberier kan leda till depression. Förehoppningsvis blir detta inte ett problem för någon, då samtlig sjukhus i Region Skåne är Hälsofrämjande sjukhus\*!

Mordort! - eufemism för Helsingborgs lasarett



Helsingborgs Lasarett "Mordort"

DIKTAREN & DÖDEN

Ett Tranströmer-tema för medicinare

Text: Anders Palm

"Döden lutar sig över mig, ett schackproblem. Och har lösningsen." – så skriver Tomas Tranströmer i en av sina många dikter där döden kommer på besök. "Du kommer till slut, bleka Dödens minuter" – så sjöng en gång Birger Sjöberg i en sorgsam visa till sin Frida. Diktarnas ord gäller för oss alla – alltid. Det är det som kallas "dödens demokrati". Men inte ens döden är rättvis, det vet vi; den när oss alla, men ovisst på vad sätt och ovisst när. Tänk om det vore så enkelt att döden gjorde vad den skulle på en enda minut. Då vore läkaryrket lite enklare.

Långt värre än själva döden – dödsminuten, dödsögonblicket, dödsstillståndet – är dödens oberäkneliga förspel, det utdragna döendet i sjukdom och lidande. Livets slut börjar för det rumrättat verkligt få leva tills man verkligen dör. Att hantera vårt döende som en process – medicinsk och mänsklig – är en av de svåraste uppgifterna i en läkares professionalism.

Som medicinstudententer möter ni döden både bokstavligen och som bokstaver: den döda kroppen som objekt och preparat i patologiskursens obduktionsmoment, som text i Societetsbyråns föreskrifter om läkares skyldigheter att fastställa dödsfall enligt vissa klart definierade kriterier. Men döden som den pågående upplevda döden – som existentiell och emotionellt närvarande process för patient, läkare och anhöriga – har svårt att finna sin rätta plats och sitt rätta utrymme i läkarutbildningen.

Många av "mina" läkarstudententer på kursen "Kroppen i humanioraperspektiv" har berättat om hur svårt det känns att kunna växa in i uppgiften att hantera den levande döende alltifrån att ge det svåra beskedet till att följa och stötta patient och anhöriga i det sista. Det handlar ju här mer om personlig förståelse och känslomässig förhållningssätt än om biomedicinska kunskaper och etiska regelverk. Lika obönhörligt som döendet och döden finns inskrivet i läkaryrket, lika svårt är det att skriva in förståelse och förhållningssätt i läkarprogrammens kursplaner.

Fakultetens lärare och forskare är naturligtvis medvetna om problemet. Aldrig har det blivit så tydligt som i den rad av lysande föreläsningar som presenterades under temat Döden Sandblodsgöden den 26 oktober 2011. (Föreläsningarna kan avlysnas på youtube och på adressen <http://www.med.lu.se/forskning/sandblodsgöden/sandblodsgöden,2011>). Hela programmet kan ses som fakultetens svar på Cecilia Benonis föreläsningsserier "Döden finns överallt, men vi pratar aldrig om den" – ett citat från en av hennes läkarstudententer.

Sandblodsgödens satsning på att visa fram möjligheterna att hantera dödens ofrånkomliga närvaro i läkaryrket blev också ett starkt uttryck för närheten mellan medicin och humaniora. Här om inte för blev man övertygad om att konstnärliga uttrycksmedel – bildkonst, musik, litteratur, film – är en fantastisk resurs som reflektionsunderlag och diskussionsmaterial

i läkarutbildningen. Det konstnärliga spelet i alla dess varianter kan för oss, studenter och lärare, tillsammans och nära varandra i våra försök att förstå dödens obarmhärtighet och obegräplighet. Det finns inget yrke där den inkännande förståelsen av döden och döendet är så krävande och så svärmenstrad som i läkaryrket.

Många gånger kommer den blivande läkaren att tvingas spela schack med döden. Schackspelet som dödens förspel eller slutspel – den bilden kan bränta sig fast som en logotyp för läkares möten med döden. Motivet har återkommit under många hundra år i konsten, i litteraturen, i filmen. Scenen är oförglömlig från Ingmar Bergmans sceninsättning i Sünde inneslät.

Tomas Tranströmer ger sin version i dikten "Medeltida motiv", där han skriver:

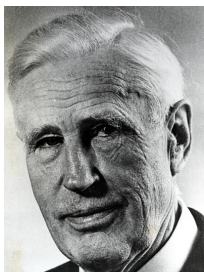
*Under vårt förtrollande minspel väntar alltid kranen, pokeravrikten. Medan solen sakta rullar förbi på himlen. Schackspelet pågår.*

*Ett fristyrskäppande ljud från snåren. Solen rullar sakta förbi på himlen. Schackpartiet avstannar i remi. I regnbogens tystnad.*

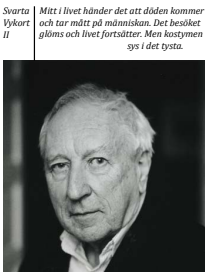
Också läkarstudententer måste lära sig att spela schack med döden. Professionellt skicklighet och medmänsklig förståelse är förutsättningen för att partiet ska sluta i remi. Det är en seger.



Anders Palm är professor em. i litteraturvetenskap, som seniorprofessor är han anställd vid MedFak för att undervisa och forska inom ämnesområdet Medical Humanities. På läkarprogrammet svarar han för den valbara kursen "Kroppen i humanioraperspektiv" på termin 11.



Philip Sandblom (1903-2001), fd. professor i kirurgi i Lund, Rektor Magnificus, konstnärsläre och tillsammans med sin fru Grace inspiration för den dröga Sandblodsgöden.



Thomas Tranströmer (f. 1931), psykolog, poet och översättare tilldelades 2011 års Nobelpris i litteratur. "Jör att han i förtödde, genombista bilder ger oss ny tillgång till det verkliga"

**ANDERS**  
Böcker  
Sandra M. Gilbert: *Death's Door: Modern Dying and the ways we grieve*  
Sherwin B. Nuland: *Hur vid dör - Reflexioner över livets slut*  
Leo Tolstoj: *Ivan Ilyjns död*  
Carl-Heinrich Wijkmark: *Ständande naturen*

**PALMS DÖDS-FAVORITER**  
YouTube  
Min kamp mot tiden (dokumentär om Ulla-Carin Lindkvist)  
Sandblodsgöden 2011 - Lundaforskare föreläser på temat Döden: Björn Jonsson inleder, sedan föreläsningar av Cecilia Benoni, Axel Carlberg, Carl-Magnus Wikstrand och Lil Tröskman-Benz

**FILMER**  
Gråta med ett leende (2005)  
Philadelphus (1993)  
Iris (2001)  
Sylvia (2003)

FILMRECESSION

NEVER LET ME GO

Recension av filmen från 2010  
Text: Ida Sundberg

Alla har vi nog någon gång tänkt tanken. När vi själva inte kan räkna på att vi inte ge dem till någon annan och rädda ett liv? Varför inte bli organondonator? Never let me go är en film gjord 2010 (baserad på Kazuo Ishiguros roman från 2005 med samma namn) där organodonation gått från att vara en frivillig god insats till att bli ett livsöde. Det är en film om klönning, etik och nyupplagda sjukvårdsmöjligheter. Framför allt är det dock en film om döden, när den går en som allra mest maklösa.

Nåmligen det att döden är något vi i slutändan inte kan maklösa inför i och med att Hallshambarnens död är helt förutbestämd så dras här givetvis vårt förhållningssätt till döden till sin spets. Men när det kommer till kritan så är problematiken exakt densamma för alla människor; en ska vi dö och detta måste vi hitta ett sätt att förhålla oss till.

När läskärvotetsvan och maklösheten när sin kulmen så kommer filmens kanske mest tänkbara tanke. Det är Kathy som konstaterar att egentligen är hon inte säker på att hon och hennes vänner har upplevt mindre än andra. Egentligen tycker vi nog alla att vi fått lite lite tid. Hon är dock inte bitter utan verkar snarare tänka att vad gällande tid så bör man inte låta den iske-osterande kvantiteten utestöra den faktiskt existerande kvaliteten.



Vad som verkar börja som en rätt simpel saga om klönning och osannolika framtidstecken övergår snabbt till en historia som obarmhärtigt, men taktfullt, berör något av det svåraste, mest otänkbara och i vissa fall smärttabelägda ämnet man kan tänka sig: döden. För sättet de gör det på kan jag inte annat än lyfta min hatt.

AMBIO Helse AS støtter opp under kompetansehevingen i det norske helsevesenet gjennom vikarformidling, rekruttering og fagutvikling. AMBIO Helse AS er en del av AMBIO Gruppen som består av AMBIO Miljørådgivning, AMBIO Ingeniørtjenester, AMBIO Rekruttering og AMBIO Helse.



Sommerjobb i Norge!

AMBIO Helse søker legestudenter for sommerjobb i Norge.

Vi har ledige oppdrag i store deler av Norge der vi bistår med personell til sykehjem, omsorgsboliger, hjemmetjeneste og sykehus. Hos oss får du gratis grunnkurs i medisinhåndtering samt hvis ønskelig også fordypringskurs i legemiddelhandtering og medikamentregning.

Hvis flere legestudenter søker sammen garanterer vi at minimum to kommer på samme sted.

- Du er:**
- Eventyrlysten
  - Ansvarfull
  - Selvstendig
  - Klar for nye utfordringer
- Vi tilbyr:**
- God lønn – sommerbonus \*2 fra uke 26 til 33
  - Gratis reise og bolig
  - Valgfrihet
  - Personlig oppfølging

Se [www.ambio.no](http://www.ambio.no) for mer informasjon eller ring oss på 22 41 17 02.



Intervju med årets mästare Cecilia Lundström

text: Lars Hellström, utbildningsansvarig i Medicinska Föreningen

Cecilia Lundström har världens bästa jobb, vilket hon klagat för sig och närvarande under Corbalen 25-årsjubileum. Årets Mästare jobbar till vardags som logoped i Helsingborg och ansvarar för termin 6 med fokus på röst- och stämmingsdelen på logopedutbildningen.

Cecilia har undervisat i ungefär 15 år som gästföreläsare på ett flertal av Sveriges större universitet. Man hon fick ett vikariat i Lund. Där träffade hon Viveka Lyberg Ålander, nuvarande programdirektör för utbildningen, som hon ser som en förebild inom pedagogiken. Det tilltänkta klimatet på institutionen gjorde det enkelt att komma in som, oerfaren föreläsare. En annan förebild bland pedagogerna på fakulteten är Roland Rydell, som hon föreläst tillsammans med.

Mästare pedagogiska karriär Mästare tror att hon blivit vald för att hon verkligen brinner för sitt ämne, stämning, vilket smittar av sig. Dessutom tycker hon att mötet med nya människor ger en kick, vare sig det gäller patienter eller studenter. Hon vill att studenterna ska försöka lära på djupet och försöker se vad studenten behöver precis som hon gör när hon träffar en ny patient. Samtidigt gillar hon när studenterna är frägasästrande och för en dialog. Hon har även ett par kurser i högskolepedagogik i bagaget och håller för närvarande på med en enkät om hur den kliniska placeringen för logopedstudenter ska kunna förbättras.

Cecilia startade sin karriär på logopedutbildningen 1975 i Lund, då både föreläsningar och

klintik tog plats på Locus Medicus Lundensis. Undervisningen tog plats nere i källaren, där dagens studenter hellre njuter av en kall öl under fredsaktiviteterna och patientundersökningen skedde på ovanvåningen, med något bristande sekretess.

"Jorden är de nog lite efter... Efter utbildningen började Cecilia jobba i Helsingborg och hann med att smyga in lite föreläsning mellan patienterna. Hon tycker att det är viktigt att hela tiden söka ny kunskap och inte nöja sig med det man är van vid. Dessutom tycker hon att det gör kliniken roligare. Vid en utomlandsvistelse träffade hon på kontakter och återvände hem med en revyvisa full med artiklar och böcker om stämning som ännu inte var allmänt vedertaget i Sverige. Hon hoppas dock att fler framtida logopeder skulle vilja försöka och utveckla ämnet vidare, då det berikar kliniken.

The King's Speech På tal om stämning var jag tvungen att fråga vad Cecilia tyckte om filmen. "Den skulle mycket väl kunna användas i undervisningen" säger hon, men påpekar samtidigt att de inte låter patienterna behöva rulla runt på golvet. Samtidigt är tilliten mellan behandlare och patient precis så viktig som den framtida filmen. Slutligen tycker hon att det är bra med en film som faktiskt framställer handikappet och inte bara som komik.

På tal om stämning var jag tvungen att fråga vad Cecilia tyckte om filmen. "Den skulle mycket väl kunna användas i undervisningen" säger hon, men påpekar samtidigt att de inte låter patienterna behöva rulla runt på golvet. Samtidigt är tilliten mellan behandlare och patient precis så viktig som den framtida filmen. Slutligen tycker hon att det är bra med en film som faktiskt framställer handikappet och inte bara som komik.

På tal om stämning var jag tvungen att fråga vad Cecilia tyckte om filmen. "Den skulle mycket väl kunna användas i undervisningen" säger hon, men påpekar samtidigt att de inte låter patienterna behöva rulla runt på golvet. Samtidigt är tilliten mellan behandlare och patient precis så viktig som den framtida filmen. Slutligen tycker hon att det är bra med en film som faktiskt framställer handikappet och inte bara som komik.

VAD INNEBÄR MÄSTARE? Mästare är Medicinska Föreningens pris för god pedagogisk kompetens bland våra lärare och depts, att en gång om året på Corbalen. Mästare chass är nominera en lärare till titeln år under våren, så håll ögonen öppna!



FOTO: Simon Schimdbauer

Miss inte mästareföreläsningen den 8 mars!

Håll där, Erika Hällström, ordförande för Kull, MFs kulturutskott!

Vilka är ni egentligen? - Vi är det kulligaste utskottet i MF! Vi gör allt möjligt, alla typer av kultur, pubquiz, kanelbullar, kammarmiss, lucia, semlor, filmvisning, lite anordnade saker, för att komplettera det övriga MF gör!

Så, vad är egentligen kultur? - Kultur är allt man vill att det ska vara. Vi gör allt till kultur. Till exempel kanelbullar. Det är det som är kul!

Vintra i kulturen, finns de som påstår, vad säger du om det? - De som påstår det har uppenbarligen inte varit på våra aktiviteter. Skulle de bara komma hadda-både-storvits.

Vad man förvänta sig nu i vår? - Massvis! Mer pubquiz, fler akter/fester i Malmö, alternativt nödning, filmvisning, kanelbullar. Framför allt tar vi mer än gärna emot förslag från folk som skulle vilja bidra på något själva. Hör av er till oss!



Erika - en kull tjej. FOTO: Simon Schimdbauer. KULL - nu även stad i Ystad

Håll där, Benjamin Cosby, läkarstudent som gick på Nobel festen

Benjamin Cosby börjar läkarprogrammet termin 3 i våc, och vann en parbiljet till senaste Nobel festet.

- Jag hade turen att vara en av de 50 lyckliga vinnarna. Nobel festet är något som alla studenter på svenska lärosäten som är med i en studentkår kan medverka i för en avgift på 50 kr per lott. Man vinner möjligheten att få köpa en parbiljet, vilket kostar 1800 kronor per kuvert.

- Jag bjöd in min kära mormor som annars alltid följer Nobel festen från två år varje år. Det var en verkligt pömpig och rolig kväll, precis som man tror den ska vara från två. Maten och underhållningen var riktigt bra, extra roligt var dock att komma nobelstjärngäster och andra celebriteter så nära in.

Nobel festet anordnas av SSCO, Stockholms Studentkårers Studentorganisation, tillsammans med Nobelstiftelsen, och börjar i augusti varje år. Mer information om hur Du kan vinna Nobel festet finner du på [www.nobelstiftelse.se](http://www.nobelstiftelse.se). Du kan också vilja ditt liv är banlyftande forskning, men det är antagligen något större chass att vinna nobel festet än själva priset, så passa på!



FOTO: SSCO

IFMSA Skåne Välkommen till en världens största studentföreningar! Internationella utbyten, AIDS-bekämpning, volontärarbete hemma och utomlands och en massa skönt folk. Nu! Mer om IFMSA på www.ifmsa.se

GERDAHALLEN Sveriges ledande träningscenter. INAKTIVITET ÄR FARLIGARE ÄN RÖKNING. VÄLKOMMEN TILL GERDAHALLEN! GYMNASIUM AEROBIC STYRKETRÄNING SPINNING. Mer info på: www.gerdahallen.lu.se

Malin Zimmermann knows good sex\*

\*(and still isn't afraid to ask)

Nyårslöften

Och där står du, med ett plastglas fullt av ljumme Chappel Hill i handen, skallar berusad för det nya året och lovar dig själv att bli en bättre person och mindre mindre. Samtidigt försöker du rugga upp den du tror är den nya i ditt liv, men trots dina tappra försök misslyckas du och råkar utgå till dig själv med din karandonskompis, vilket slutar med att du får ägna det närmaste halvåret åt att lappa ihop er numera pinsamma vänskap.

Nytt år eller inte, det är som vanligt en mycket mer lättvunnen match att närma sig någon på ett bra sätt med ett par ö innanför västen än vad det är att byta med en annan människa i nyktert tillstånd.

Och, som vanligt, är det sällan man vågar sig

utaför sina vanliga, trygga jaktmarker.

Vi deltar inom våra egna utbildningar; gemensamt inom våra yrken och träffas hos gemensamma kompisar. Ligger det något i den gamla devisen "Ika bara ika bäst" eller är det helt enkelt så att det är för skrämmande att ta sig utaför den egna bubblan?

Är det inte läge att plaska lite längre ut i ankdamnen, vilga vyerna och låta Lundavägen ta dig med storm?

Kan inte det få vara löftet inför det nya året? Att vara lite mer öppen, vilga lite mer, vara lite mindre rädd för andra människor. I din kär, i ditt studentliv, på ditt universitet, i ditt liv.



FOTO: Simon Schimdbauer

BILDRLIGT TALAT

Sonden diskuterar biomedicinsk visualisering och undrar som vanligt vad konst är

text: Hampus Holmer

Max Liljefors disputerade i konsthistoria i Lund för några år sedan, och forskar just nu på medicinska visualiseringar i allt ifrån från vetenskapliga till populärkulturella sammanhang. Sonden möter Max på en arbetsresa på institutionen för konsthistoria och visuella studier för att tala om medicin som visuell kultur.

De flesta av de påmängda byggnaderna längs med bioskapsbanan, öster om botaniska trädgården, har en gång tillhört medicinska fakulteten. När vi hämtar kaffe i fikarummet pekar Max ut Torbladsinstitutet, den gamla embryologiska institutionen, där namnet står kvar på fasaden, och som fortfarande lär lysa en gedigen samlings fester från människor och andra yragsgräddor i olika studier, i formalin.

Vetenskapen, och inte minst den medicinska vetenskapen, har länge varit nära förknippad med bildkonsten och utvecklingen mot det bildsamhälle som vi lever i idag. Röntgen var till exempel tidigt ett populärt hjälp för rygghälsa, som låt avbildas sina ringbäckda händer på röntgenplattor. Samtidigt finns det en kontrovers mellan uppfattningen om kroppen som en helhet - individ betyder ju odelbar - och den medicinska uppdelningen av kroppen i funktionella enheter. Offentlig disektion av redan döda kroppar utdömdes exempelvis som ett extra hårt dödsstraff på 1700-talet, och även den nyss nämnda röntgenkonsten uppfattades tidigt som skrämmande, då det avbildade insidan av våra kroppar.

Ett av Max pågående projekt heter "Vetenskapsens förändrade människobilder", och finansieras av vetenskapsrådet. Där tar han upp medicinska visualiseringstekniker som MRI och PET, och undersöker hur de förändrar förståelsen av människokroppen inom och utom vetenskapen. - Jag har alltid intresserat mig för bilder och bildkonst, men det var av en slump som jag kom att hälla ihop det medicinska aspektet av detta. Konsthistoriens handlingar jag generellt mycket om att förstå den kontext som konstverk utspelar sig i, och jag hade tidigare arbetat med just detta i min forskning, samtidigt som jag i huvudsak sysslar med den mod-

erna vetenskapliga bildutvecklingen. Denna ganska unika synvinkel har gjort att Max har dragits in även i medicinska projekt.

- Närvetenskaplighet är alltid nödvändig i de här sammanhangen, och mitt projekt har bland annat länkats till Bagadilico-projektet där forskare ifrån flera olika ämnesområden samarbetar kring frågeställningar om Parkinsons och Huntingtons sjukdomar. Här kan jag bidra med kunskap och forskning kring just medicinska visualiseringar, som faktiskt efterfrågas mer och mer i samhället idag. Det handlar om

allt ifrån populärvetenskap till rättsmedicinsk bevisföring. Bilderna bär på en stark retorisk kraft, och ligger på avancerade framtagningsmetoder, samtidigt som de inte sällan tas ur sitt vetenskapliga sammanhang, och används där inga experter finns som kan tolka och förklara bilderna. Medicinska bilder, som ofta är estetiskt fascinerande, när ut till allmänheten mycket lättare än den specialistkompetens som ofta krävs för att förstå vilken information bilderna egentligen representerar. Bildernas estetiska egenskaper kommer därmed i fokus i högre grad utaför forskningsvärlden än i den. Det stora problemet för vetenskapen idag är trots allt inte att samla in data, utan att tolka och presentera den. Datorerna som människan har utvecklat fungerar utmärkt för att sammanställa data till grafik, som vi människor sedan kan tolka och dra slutsatser ifrån.

Max arbetsrum byser ett smärre bibliotek av vetenskapliga bilder, och även hans projekt om medicinska visualiseringar ser ut att kunna bli en bok så småningom. Fast någon riktig konst är det inte frågan om.

- Nej, jag skulle inte kalla medicinska bilder för konst. Även om bilderna ofta är mycket vackra så finns det ingen laghuden koppling mellan bilden och konst som begrepp. Det är ju ganska ovanligt att forskningsbilder hamnar på vägen på konstutställningar, vilket nog inte har att göra med estetiken, utan snarare det att bilderna saknar den problematisering som de flesta konstnärer sysslar med. En definition av

konst brukar vara att det som kallas för konst av konstvärlden är konst, samtidigt som själva konstens i sig kan vara i princip vad som helst.

För många medicinare tycks konst dock framstå som något ganska periferi och lite ovidovändig. En bild som Max Liljefors inte helt håller med om.

- Först och främst märker jag ett mycket stort intresse för konst bland de medicinare jag arbetar med. Intresset är ibland ömsidesigt, och vissa konstnärer problematiserar i sina arbeten

medicinska bilder och inte minst de etiska frågor som följer med biomedicinsens framsteg. I Linköping arbetar man framgångsrikt med medicinsk 3D-visualisering för anatomoundervisning och kirurgisk övning. Den biomedicinska forskningen ger också stora förändringar i samhället, där bilder underlättar förmedlandet av information avsedd, och ger förutsättningar för en mer interagerad mellan forskning och samhället i stort. En annan viktig förutsättning som jag har märkt av är bildkonst som undervisningsämne i grundskolan! Det krävs mer utrymme för och mer avancerad bildkonst i skolan än vad det ofta finns idag!

En kritiskt förhållningssätt och grundläggande kunskaper är nödvändiga när man utställs för så mycket bilder som vi gör i dagens samhälle.

När samtalet går mot sitt slut tar Max fram några rättsmedicinska bilder, och visar hur man med MRI kan se saker som ingen rättsmedicinare hade upptäckt. Hage!, smårår och annat flinmar förbi på datorskärmen, och jag kommer att tänka på Sonden tema döden.

- Döden har alltid fascinerat människan, alltifrån Gilgamesepoet (ca 1200 f.kr. reds. ann.) till dagens CSI! En annan intressant aspekt är HLR-apparaterna som börjar sättas upp på offentliga platser och skoll skolida oss mot en hastig död. Paradoxalt nog berättar en kollega att undersökningar lär visa att vi är människor helst av allt vill du utan att veta att det är på väg, alltså av en hjärtinfarkt!

Och så, knall fall, var mötet över.

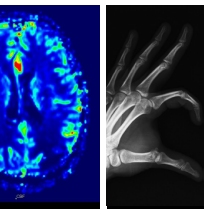
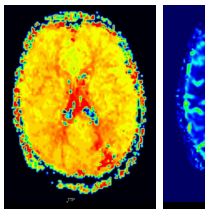


FOTO: Simon Schimdbauer

Över 1500 medlemmar inom läkar-, biomedicinar-, audiologi- och logopedutbildningarna i Lund, Malmö och Helsingborg. Väljer FUM, som utser styrelse och president. Kan kandidera till samtliga poster i MF!

Diagram showing the structure of the Medical Society (MF) with various committees and positions. Includes: MOTSVARAR, STYRELSEN, MEDICINSKA FÖRENINGENS FULLMÄKTIGT, UTÅT: CORPUS MEDICUM, REPRESENTANTER, MF-UTSKOTT, UTBILDNINGSBEVAKNING, STUDIESOCIALT, and MPHUR. A large vertical text 'MEDLEMMAR' is on the left.

M F



**STYRELSEN**  
 ORDFÖRANDE  
 Anja Nylander  
 ord@mfskane.se  
 046-222 01 08 / 0709-38 70 13  
 VICE ORDFÖRANDE MED EKONOMISKT ANSVAR  
 Johan Danielsson  
 vice@mfskane.se  
 046-222 06 80 / 0736-753571  
 SOCIALT ANSVARIG  
 Malin Zimmermann  
 social@mfskane.se  
 UTBILDNINGSSANSVARIG  
 Lars Hellström  
 utbildning@mfskane.se  
 STUDENTHÄLSOANSVARIG  
 Carl Ljung  
 studenthalsa@mfskane.se  
 INFORMATIONSEKRETERARE  
 Louise Macchiano  
 info@mfskane.se  
 ANSVARIG FÖR INTEGRATION OCH KOMMUNIKATION (lok)  
 Lina Broman  
 lok@mfskane.se

**UTSKOTT**  
 UTBILDNINGSSÄKAVNING  
 Medicinska utbildningsrådet  
 mur@mfskane.se  
 Biomedicinska utbildningsrådet  
 bur@mfskane.se  
 Logoped- och audiologistuderandes utbildningsråd  
 laur@mfskane.se

**SOCIALA UTSKOTT**  
 Sennstämmeriet  
 senn@mfskane.se  
 Övernarskalk  
 overnarskalk@mfskane.se  
 Novisch  
 novisch@mfskane.se  
 Brunchen  
 brunchen@mfskane.se  
 Artan  
 artu@mfskane.se  
 Kören Ultraljud  
 ultraljud@mfskane.se  
 Idrottsutskottet  
 idru@mfskane.se  
 Kultursutskottet  
 kultu@mfskane.se  
 Sonden  
 sonden@mfskane.se

**IT/ANSVARIG**  
 Iren Weetborn  
 it@mfskane.se

**KONTAKT**  
 MEDICINSKA FÖRENINGEN LUND/MALMÖ  
 INTERNPOST BMC, H10, 221 84 Lund  
 EXTERNPOST HS 66  
 TELEFON 046 - 222 06 80  
 E-POST mur@mfskane.se  
 HEMSIDA www.mfskane.se

ANJA

# ORDFÖRANDE

- När Anja talar står kåren stilla

**Denna ordförandesplakat skrivs i** en läsesal på Carolina Rediviva (eller Universitetsbiblioteket i Uppsala), den 13 december 2011. Förordare säger ja, upptäckare säger ja, jag säger dock att jag missar Luciafirandet på Kapelet. Det finns inget som gör mig sådan självständighet som att höra Ultraljud, MF's bör, slungas på julsjungen. Men nu fick jag förmånen att bli Uppsala som studentrepresentant när Sveriges läkarutbildningar skulle diskutera behovet av nationell samordning kring kliniskplaceringar ute i Sveriges länningar och regioner. (Läkartidningen, nr 37 2011, vol 108, sid 174.) Jag är glad att vi studentrepresentanter antligen har fått upp denna fråga på lärarnas agenda, och att de träffas från de olika lärosätena. Men som alltid är jag ledsen över att saker inom universitetet inte kan förändras snabbare.

En sak som slår mig när jag tittar mig omkring i läsesalen är alla ämnesområden som finns representerade här och som tyvärr känns helt främmande för mig. Den några är kommer jag förhoppningsvis, om jag inte väker fast i kärarbetet) ha en universitetsexamen utan att ha läst vid någon annan fakultet än den medicinska. Innan det fanns en standardiserad studentexamen i Sverige så var man tvungen att läsa en kandidat i filosofi innan man fick börja läsa medicin. Jag är verkligen fascinerad av bredden som universitetets olika fakulteter och utbildningar utgör. Och jag önskar att den bredden togs bättre tillvara inom våra medicinska utbildningar. Hur mycket skulle inte vi kunna lära oss om landstingsekonomi av ekonomerna, om socioekonomiska aspekter på ohälsa av samhällsvetarna, om miljöövervaknings effekter på människors hälsa av naturvetarna, om hur röntgen fungerar av teknologerna, om människors uppfattningar om kroppen av humanisterna, om sekretesslagen av juristerna och om musikens helande effekter av studenterna på konstnärliga fakulteten?

Jag avundas biomedicinerna som får göra gästspel på naturvetenskapliga fakulteten, och logopedi- och audionomstudenterna som läser kursen på humanistiska fakulteten. Inte för att era kursur på de andra fakulteterna är lika fantastiska, ibland är de raka motsatsen, utan för att ni i alla fall får på de andra fakulteterna som är lika vid ett universitet. Och det utmärker jag består i att alla kunskapsområden som människans hälsa på under sin tid på vår plats finns representerade här. Jag hoppas att ni genom att läsa Sonden i alla fall får en känsla för att Medicinska fakulteten och Medicinska Föreningen består av studenter från fler utbildningar än er egen, och att ni får insyn i dessa utbildningar genom vår kårtidning!

I Uppsala finns det bara en studentkår för hela universitetet. I Lund har vi istället kvar våra små fakultetskårer, och det är jag glad för. Jag hoppas att ni studenter därmed känner att ni behövs närmare er, är mer insatt i era utbildningar och mera benägna att arbeta med era problem. Om inte så finns det all möjlighet att påverka vilken riktning kårens arbete bör ta. Ut då behövs göra det att komma till ett möte med ett utbildningsråd, till ett styrelsemöte, ett fullmäktigemöte eller varför inte själv kandidera till Fullmäktige? Medicinska Föreningen kommer aldrig bli något annat än i av dess medlemmar väljer att göra det till, så välkommen att hänga på och göra kåren till Din under 2012!



Styrelsen.

Motsvarar: Järnan

17

INTERVJU

# ANJALÄGET

Rakt på med Medicinska Föreningens ordförande Anja Nylander  
 text: Hampus Holmer

**- Ända sedan** jag kom till Lund har jag älskat studentlivet. Sonden träffar Medicinska Föreningens ordförande halvvägs in i mandatperioden, på expeditionen, på bottenplan i BMC's nya studiecentrum, över ett par matlådor och överbliven PBL-ika.

**Hej Anja! Du har alltså tagit uppbehåll från läkarprogrammet i ett år för att leda Medicinska Föreningen. Hur kommer man på något sådant egentligen?**  
 Hej Sonden! Ja... Egentligen kom jag på idén i februari 2011, jag gillade verkligen arbetet som ordförande i MUR och uppmuntrades av givande diskussioner med avdelningsordförande Karl Lundblad, samtidigt som jag kände att jag behövde ett uppbehåll, utan att ge upp mitt engagemang i studentlivet. Att det blev just kåren beror nog på möjligheten att faktiskt påverka min vardag - utbildningen.

**Okej, fair enough! Hur tror du det kommer sig att du inte hade några motkandidater då?**  
 Först och främst är det ett ganska jobbigt uppdrag, och man måste vilja ta uppbehåll. Det kostar till helt enkelt. Jag klargjorde också tydligt för Fullmäktige att jag inte hade några uttalande ambitioner eller visioner med mitt ordförandeskap, men blev ändå ill! Dessutom är det inte alla som går igång på justeringarna.

**Men det måste väl finnas några fördelar med att vara ordförande Nylander också?**  
 Ja, det är klart! Uppdraget är en heltidsanställning som betalas motsvarande CM, och man kan äta gratis på artan varje torsdag, men när jag väl går dit brukar jag betala ändå... De största fördelarna är nog kontaktnätet i Lundens studentliv och med mina motsvarigheter på andra kårorter. Jag tänker att det är som att vara i krig tillsammans med mina kollegor på andra kåror, vilket skapar



18

speciella band. En annan viktig grej är möjligheten att påverka. Det är klart att man får en kick av att höra sin egen röst i viktiga möten! Inomsett nog tror jag att medicinare ser sitt engagemang ut i karriärsperspektiv på samma sätt som man gör inom många andra kårer. Kanske underlättar det på arbetsmarknaden om man har engagerat sig, men tex. Att bli vara svårt att få ändå. Sen kan man festa mycket och så, men det är inget som jag prioriterar. Ämningarna inte lära mycket som min föregångare... Jag har dock besökt mina första kalas någonsin i Lund under hösten!

**Man brukar tala om "ordförandesblond", och flera av dina föregångare har blivit mycket hel del under sin mandatperiod. Ligger du i riskzonen?**  
 Nej, inte på grund av alkohol i alla fall. Kanske lika då! Tyvärr hinner jag inte träna speciellt mycket heller, så vi får väl se om historien upprepar sig.

**Förhoppningsvis är underhållsfattigt inte det enda du tar med dig ifrån ditt uppdrag! Vad har du lärt, sähar halvvägs igenom ordförandeskapet?**  
 Det här jobbet är en träning i otillräcklighet. Hur mycket tid man än lägger så ser det alltid ut som att man kan ha gjort mer; och det dagliga arbetet handlar förvänsamt mycket om att hålla igång föreningen. Jag har blivit mycket bättre på att se vad som inte är viktigt, och fokusera på de vägar som faktiskt kan leda någons stans, och har insett att det faktiskt ofta räcker att vara aktiv och närvarande i representations-sammanhang, utan att vara därande. Även om jag som sagt hade ganska låga förväntningar på vad jag egentligen skulle kunna uträtta har uppdraget varit jobbigare än förväntat. Men när styrelsen utvärderade det gångna halvåret så hade vi i stort sett fått vad jag orkade. Jag balanserar ofta nära gränsen för vad jag orkar, med och har

**Just det, känn dig själv. Vad har din egen bakgrund för betydelse för dig idag?**  
 Jag växte upp i en by utanför Vinslövs mellan Hälsjöholm och Kristianstad, och läste IB på gymnasiet. Mina föräldrar uppmuntrade mig att plugga och engagera mig, och efter gymnasiet hamnade jag i England, där jag läste kemi i ett år. Där insåg jag att jag ville tillbaka till Sverige. I den skivade Harry Potter-världen på ett avsett engelskt college behövde man aldrig växa upp. Tre sverarade mål mat om dagen och ständiska för alla inre saker klart mer tid till plugg, men mindre möjlighet att påverka sitt eget liv. Änd därpå kom jag in på läkarprogrammet i Lund och flyttade hem. De akademiska kraven är lägre här, men man blir i alla fall vuxen!

**(Men Sonden kommer aldrig att växa upp! Sista frågan: Från bakgrund till förgrund: hur ser framtiden ut för MF?**  
 Ljus. Men det är svårt att se särskilt långt framåt. Man brukar säga att studentlivet är kort, och långvägga förändringar känns nästan omöjliga på grund av det snabba utbytet av engagerade studenter. Det är på ett sätt bara traditionerna som håller ihop föreningen över tiden. Ven vet, om tio år kanske det är helt ute att engagera sig i kåren?



19

REPORTAGE

# KÅRRIÖSEN

Sonden går till styrelsemöte  
 text: Erik Grönholm

Mitt i Malmö samlas en regnig höstkväll en skara unga smiliga i den akademiska oas som är Locus Medicus Malmensis, för att de över våra öden. Jag har gett mig ut i rusket för att leva ut mitt journalistiska ämbete och ta reda på vad kåren egentligen gör på sina möten. Trots att alla medlemmar är välkomna och enligt uppgett till med uppmuntras komma, är jag den enda oinbjudna på plats. Kvällen börjar med potatisoppa. Till bordets finns också styrelsen för odontolog ("käls")-kåren, vars hälsande vita leenden påminner mig om att jag ska fylla på badrumsskåpet med tandkräm. Samtalen förs på fikonspråk men tycks röra kärangelägenheter: medlemsystem, ställtider och att äska. Efter soppan presenteras den senaste frukten av de två kårens samarbeten - runda kvadratmeterns äppelpoj och en ho full av vaniljsk. Spannar med kaffe radas upp på bordet, stämningen är på topp, men berättelserna vittnar också om en mörkare sida av engagemanget. Den så kallade ordförandeframman - ett metabolt syndrom som slår hälsynslöst mot Studentlunds förtroendevärd, med symptom såsom spruckna högsidsdräkter - lägger ständigt runt kunden. Juridiska Föreningen flyttade från sina positioner då de stal Medicinska Föreningens flagga. Strategiskt nog har man tagit odontologerna till sina allierade och presenterat planerna för en käröverlevande festlighet i vår.

Möte flyttar sig upp till loftet. Kring ett runt bord sitter den inersatta kretsen i rött MF, omgivna av mört trä och kurositeter, ett

tinglas, en tom burk klörormen, en fonograf, ett skrivbord, Josef Frank, påpekar någon. Ständsmåsigst, en annan.

Mötet konstateras behörigt utlyst, dagordningen fastställs, förmålagadarna bilskas. Allt gott. De olika ledamöterna rapporterar från möten och sammankomster staden runt. Samhällsvetarkårens sätting, Stor-MUR, Terminslöjningsföreningen. Samligt till helheten. I detta möte om gåpna, påglädna och kommande möten tycker jag väl förmåna det jag föreställer mig vara vuxenlivet. Frågetecken har ritats ut och god kontakt etablerats vad avser ansvarsfull alkoholantering med nollgeneraler. En driven ung entreprenör har föreslagit ett "högsidskä" i MF's regi - manschettknapp, slensl, manns starkhet för borgerskapet. Kanske något liknande för kliniken vore något, penna, stetoskop? Både av allt vore nog kaffemuggar.

De stora frågorna behandlas. Hur mycket brunch vill MF egentligen äta? Hur kommer öppniteterna se ut i framtiden efter det till kär-



Fotograf: Simon Schindhaber

Tjorna lev rövare på studiecentrum, stökat till modellrummen och spiltt kaffe över hela helteckningsmattan? Vad ska göras när fakulteten inte längre vill låna ut Fernströmsalen ens till alkoholfria aktiviteter som skekthafva? Vilken organisation gjorde egentligen vad i vinterlovdragan? Något säga om budgeten då den gämnom, jag är upptagen med att tänka på hur mycket representation man kan tänka klämma ut från den nyfyrna posten "personalkostnader Sonden".

Om en inga värdsomvalvande beslut fattas eller verkställs under kvällen så syns en engagerad styrelse med omfattande arbete, som näst intill får kärlivet att verka lockande. Innan det är dags för nästa varv i ekoherjulet av möten att rapportera från till nästa gång, avslutas mötet i PBL:ns tecken med utvärdering. Denna gång låg den sedvanliga skulden inte på den tidiga morgonen, utan den sena kvällen, lyckligtvis var fikat gott. Vice Ordförande sammanfattar sitt uppdrag:

- Det är fan inte glamoröst eller välbetalt, men man får skumtontar.

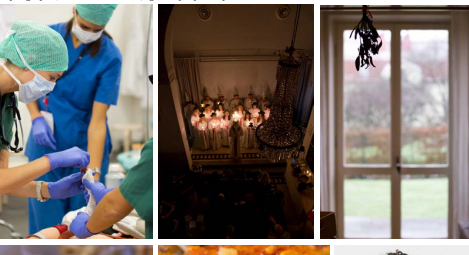
CORRIGAFEN



20



Hösten i bilder: Julbrunch och mistel på Locus Medicus Lundensis, Lucia och hamburgare på Locus Medicus Malmensis, IFKSA: Nollgälsbrevet på utvärdering på misteln Varning för Barn i Malmö, samt Corrigografens: Simon Schindhaber, egna välförjättat nöjda nuna.



21

**Vinterlov på läkarutbildningen!**

Höstterminen 2009 genomförde Medicine Studerandes Förbund, MSF, som är Sveriges läkarförbunds studentorganisation, en medlemsundersökning som visade på att det fanns intresse för ett vinterlov bland läkarstudenterna i Lund och Malmö. I januari 2011 lämnade MSF Skåne in ett förslag om att terminstiderna skulle ändras till beslutstafattarna vid fakulteten. Fakulteten ansåg att frågan behövde utredas ytterligare och remitterade ärendet till Medicinska Föreningen, MF.

MUR, Medicinska Utbildningsrådet, är det utskottet i studentkåren MF som arbetar för läkarstudenterna. MUR utreddes frågan om vinterlov vidare och alla kursombud röstade för att MUR skulle arbeta för införandet av vinterlov. MUR har studentrepresentanter på plats vid alla tillfällen då fakulteten fattar beslut om läkarutbildningen.

Ett kompletterande förslag lämnades in från MUR till beslutstafattarna som därpå fattade beslut enligt studenternas önskemål.

Så nu blir det antingen en veckas lov mellan höst och vårtermin, från och med läsåren 2012/2013.

Vill du också förändra något på din utbildning? Kontakta oss!

mur@mfskane.se daniel@mfskane.se






Hej Latinexperten! Jag klarade visserligen morfologiföreläsningen på 72, men klarar ändå inte säga rätt ändelse. Det betyder mig, jag vet att det ska finnas ett system, hur kan jag hitta nyckeln till detta?  
 (Johan Kärstadius på termin 2 på läkarutbildningen har nu förstått vikten av latinundervisning och har beslutat att införa två latinforeläsningar första veckan termin 2. Det är mycket positivt. Latinundervisningen i MF kommer också ha en latinaffon under våren. Annars vill jag också tipsa om nybörjarkursen i latin på Språk- och litteraturcentrum.)

Hej Latinexperten! Jag gillar skarpt din spalt. Nu undrar jag: Vem är du? Vad gör dig till expert? Varför är du intresserad av just latin? Önskar du att du levde på antiken?

/Erik  
 Vad roligt att du tycker om spalten! Jag läser ju på latin, klassisk grekiska och latin, under mitt studieuppehåll från läkarutbildningen. Jag har läst 97,5 hp latin och detta i kombination med mitt stora skrivintresse har gjort att jag kallas latinexpert.

Latin var utbrett över hela Italien vid Kristi födelse och blev det officiella språket i hela det romerska världsväldet, även om grekiskan var absolut vanligast i den östra halvan. Talspråket utvecklades snabbare än skriftspråket och gav under medeltiden upphov till de romanska dotterspråken (franska, italienska, spanskan och portugisiskan). Andra språk har också mycket stark påverkan av latin och en stor del av engelskans ordförråd är av latinskt ursprung. Som bekant kommer nästan alla moderna vetenskaper från latin, tänk bara på till exempel människokroppens delar. Samtidigt behövs kunskaper i latin för att kunna ta del av urkunder från närmare under två årtusenden.

Om jag önskar att jag levde på antiken? Javisst! Tänk bara på hur gravinskriften för en läkare skulle se ut - ja, se här intill!  
 Förkortningen D M som inleder inskriften är vanlig på gravstenar. Förkortningen utläses dis manibus och betyder "till Manera". Manera var de gudomligheter som ansågs vara gravarnas beskyddare och ibland betraktades som de bortgångnas andar.  
 Därefter följer namnet Titus Aelius Aminias. Nästa information vi får är att han var en frigiv-

en slav (Aug. lib.). Hans yrke var örnläkare (medicus auricularius). Verket i inskriften är färdigt med betydelsen "begräva" och det är gravstenen som avses. Nu följer många ord i dativ och dessa förklarar alltså åt vem denna örnläkare gjorde gravstenen, nämligen åt sig själv (sibi), hans käraste (coniugi) och frögniga barn (filiis libertas libertasque) och deras avkomor (posteris eorum).



Alltså: D (se) M (ambius) / T (itus) Aelius Aminias / Aug. lib. medicus / auricularius / f. c. sibi et coni. / a. l. e. l. x. coniugi / et filiiis / libertis / i (libertis) / posterisque / eorum.

Hej Latinexperten! Jag har två frågor. 1. Är det fonetiskt svårare att tala latin än engelska?  
 2. Vad är poängen med sex olika former för substantiv?  
 /Jonatan

Fonetiskt sett innehåller latin i själva verket färre ljud än engelskan. Vidare stämmer uttalet av led i högsta grad överens med skriften. Det samma kan väl inte sägas om engelska.

Inte sällan funderar nybörjaren i latin över meningen med att ha sex kasus, det vill säga att ett ord kan variera för att markera funktionen i satsen. Rikare det inte med svenska grundform och genitivform (där ägandet markeras med ett s)? För en medicinare räcker det faktiskt allra oftast med just dessa två former i latinet. Se till exempel på cortex cerebri,

som ordagrant betyder "hjärnans bark". Cortex står i grundform och betyder "bark", cerebri är genitiv av cerebrum som översätts med "hjärna". Cerebri bestämmer alltså cortex.  
 I latinet används rena kasusformer i många sammanhang där svenska och andra nutida språk har prepositionsfraser. Detta leder till att en latinsk mening ofta är kortare än dess svenska översättning. Här ett exempel på den mycket användbara konstruktionen ablativus absolutus:  
 Galli Romani proelio victis ad urbem contendunt.  
 Efter att ha besegrat romarna i striden skyndade gallerna mot staden.

Dialogen fortsätter från föregående Sönd: Marcus har i föregående Sönd varit hos läkaren och fått medicin. Nu undrar hans mamma hur han blivit sjuk.  
 Mater: Marce, quid est tibi? Non salvas vidéris.  
 Marcus: Febrem magnam habeo.  
 Mater: Fortasse tu hanc gravédinem apud scholam contraxisti.  
 Marcus: Id fieri potest. Amicis meis gravédine laborant.

Mater: Video. Fortasse gladius pulla te basivisti.  
 Marcus: Im februm habebam antequam me basivisti!

Egentligen hette kyss valnötvis osculum, som är en diminutiv av os (mun) - jämför per os. Poesis basium och basiare (kyssa) blev dock det som slog inogen i de romanska språken, jämför till exempel franskans baiser, italienskans bacinare och spanskans besar.



## DRESSERED FOR SUCCESS

text: David Gustafsson

Läkarkockens vara eller icke vara är ett sedan länge omdebatterat ämne. Men vad har läkarna lämnat roken kem? Och det möjligt att hämta inspiration ur vår historia vid utformandet av en nya arbetsplagg?

Bilden intill visar en medeltida pestlökare i tidsenlig utrustning. Plaggets betäckande natur möjliggör en hög hygienisk standard, och kan dessutom enkelt tvorkas av med handsprit eller liknande efter varje patientbesök. Detta förutsatt att den tillverkas i ett tillg, vätske- och tätande material.

Vidare ger hatten en utmärkt möjlighet för äldre kollegor att dölja generade håravfall (alopeci).

För de yngre medför den andra fördelar i form av ett pålitligt, auktoritärt intyck.

Det verkliga måsterstycket med denna utrustning sitter dock mellan hatten och kåpan. Jag talar då om den näbbförsedda masken som ger bäraren ett oöverskriftat skydd mot luftburna smittor så som förkyllningar, tuberkulos m.m. För att förstärka den skyddande effekten kan näbben fyllas med lavendel eller rök från till exempel tobak.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att den medicinska historien här kan fungera som inspirationskälla och vägvisare för framtiden.  
 (s. Pastorerarkatalog från 1656)



## FRÅGA SÖND NYHETER

Ställ dina vetenskapsfrågor till Söndens vetenskapsredaktion: SONDEN@MFSKANES

Hej vetenskapsredaktionen! Hur kommer det sig att pygmeer är så korta?  
 Jo, ser du det beror på att de inte kan producera hormonet IGF-1 (Somatomedin C) som svar på de ökande tillväxthormonivåerna som normalt leder till tillväxt. Tillväxthormonet (GH) funkar alltså inte fullt ut utan detta sekundära hormon som fru. produceras i levern, samt också förknippas med andra typer av dvärgväxt. Deras sura utseende däremot tros snarare ha med den vite manens osökliga aktivitet att göra (se bild nr 1).

Mozca C. Paganis i. Bonanni M. The pygmy short stature enigma. Pediatr Endocrinol Rev. 2011 Jun;8(4):394-9.  
 Ja hallå, hur smart kan man bli?  
 Som du förstår beror det på hur man räknar. Vanligt är kanske Intelligence Quotient (IQ), som beräknas enligt olika standardiserade skolor, som i sin tur bygger på olika typer av logiska, visuospatiala och matematiska tester. Gemensamt är dock att 100 är "normalt", och att variationer uppåt och nedåt följer normalfördelingskurvan. Enligt Guinness rekordbok är världens mest begåvade, nu levande person koreanen Kim Ung-yong, med ett IQ på 210 (Stanford-Binet Test). Född 1962 talade

han flytande vid sex månaders ålder, och läste på fyra språk vid två år. År 1974 fick han jobb på NASA som ingenjör. För smart för medicin helt enkelt.

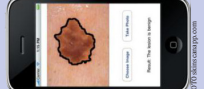
Får man ledsador om man "knäcker" lederna i handen?  
 Nej det får man inte. Det klassiska argumentet för att få typ på folk som ägnar sig åt att knäppa med fingrarna är alltså att detta skulle leda (1) till ledsvullen, såsom artrit. Ljudet kommer av att benen i handen separeras, vilket leder till bildandet av en gasbubbla i ledvätskan. Möjliga skulle detta kunna leda till lokalt väck. En omfattande amerikansk studie från 2011 visade dock övertygande att så inte är fallet statistiskt sett. En omfattande studie har också utförts av en läkare i kalfornien som i vetenskapligt syfte knäckte lederna på sin vänstra hand flera gånger dagligen i ca 30 år, med höger hand som kontroll, utan att kunna påvisa någon som helst skillnad mellan höger och vänster hand funktion eller utseende!

Dweber K, Otaewski M, Orlandi R. Kinéck cracking and hand osteoarthritis. J Am Board Fam Med. 2011 Mar-Apr;24(2):169-74.  
 Unges DJ. Does knéck cracking lead to arthritis of the fingers? Arthritis Rheum. 1998 May;41(5):949-50.

ÄNTLIGEN!  
 Rodan 1908 belönades Ehrlich och Mechnikov med nobelpriset i medicin för sin upptäckt av det tvådelade immunförsvaret, det medfödda och det humoral. I år slöts så äntligen cirkelet! Jules A. Hoffmann, Bruce A. Beutler och Ralph M. Steinman (1) belönades med 2011-års pris för sina fynd av hur dendritiska celler genom s.k. Toll-like receptor aktiverar "Tymocyter", dvs. hur det medfödda immunförsvaret aktiverar det humoral. (se dem på bild 3)  
 Destår V. et al(1) Läs själv. Överallt: 2011. Alla sidor.

Först kom Läkaren. Sedan Iphone. Nu har vi Iphone-läkaren. Ett amerikanskt forskargrupp har tagit fram en app där man själv kan diagnostisera melanom utifrån en tagen bild (se bild). Den förne läkaren är snart ett minne blott. Frågan är om sjukarna har blivit trötta på sina jobb eller helt enkelt bara snart ska gå i pension?

Wahlstrom T. et al. Skärför: en portfölj för ny rekommendation av handheld device. Int Symp Biomed Imaging. 2011 March 30; 2011:1333-1336.



En av julens mest seglade myter har nu vederlagt. Enligt en nybakad svensk studie publicerad i Läkartidningen nr 51-52 2011 blir man nämligen INTE snäll av pepparkakor. En enkeltblindad korstudie bland vårdpersonal visade ingen effekt av dagligt intag av en (1) pepparkaka på människors godhet.  
 Ludvigsson J. F. Finns det några snälla läkare? Läkartidningen. 2011, vol 108, nr 51-52, pp 2706-07.

Frågan Söndens ställer sig när ett kinesiskt forskargrupp presenterar sin studie är inte vad resultatet blev utan hur de lyckades samla ihop kontrollgruppen?

Qian H. et al. Prevalence of unprotected anal intercourse and unprotected vaginal intercourse among HIV-positive men who have sex with men in China: a meta-analysis. Sex Transm Infect. doi:10.1093/sextra/2011.0502239

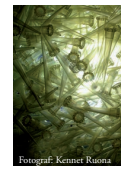
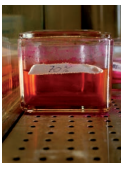


FOTO: Nobelstiftelsen

1. "We care about the small people"
2. Springstap
3. Söndens och Nobelkommittén har samma tema



FOTO: Galleri's New Encyclopedia, 1924



Fotograf: Kenneth Kusner

## Vill du testa forskning?

Sök sommarstipendium!

Sommarstipendium innebär att Du i vetenskaplig miljö får prova på forskning genom att under handledning genomföra ett projektarbete. Detta omfattar 8 veckor och skall genomföras under tiden juni-augusti och stipendieras med ca 19 200 kronor för denna period. Detta vänder sig till studenter inom Medicinska fakultetens alla grundutbildningar.

Är du intresserad?

Se: [http://www.med.lu.se/utbildning/utbildning\\_paa\\_forskarnivaao/sommarstipendier\\_2012](http://www.med.lu.se/utbildning/utbildning_paa_forskarnivaao/sommarstipendier_2012)

Sista ansökningsdatum är 2012-01-30

För ytterligare information kontakta Anders Malmström, e-post Anders.Malmstrom@med.lu.se



LUNDS UNIVERSITET  
 Medicinska fakulteten

www.gambro.com

## VETENSKAP

## PYSSEL & BRAUNS

**Schack** 30x  
 Skippa angräsliga sårerna och försök med ett aggressivt tryck öppningsplagg utmed flankerna. Döden glömler dock inte hur påseerna stod. Väll gärna de svarta påseerna för att skapa förvirring.

**MRSA**  
 Mest ihågkommen för sina insatser under böldpestens dagar i och med Berengaria klassiker från 1957 är det nu återigen dags att damma av kappan och vässa skördeverktygen. Handsprit, någon?

WHY SO SERIOUS? GISSA SJUKHUSET!

FINN FEM FEL MED HIERONYMUS BOSCHI!

**carema care**  
 - för dig som vill gå vidare  
 - om du vill gå ner i vikt  
 - eutanasi

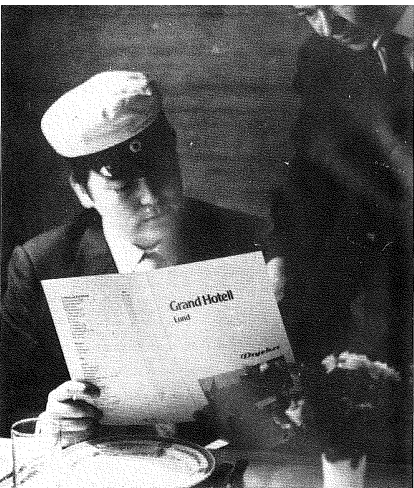
S-S-STAMMSTÄLLET  
 Logopedernas nya favoritcafé är här.

Sjukan av John Brauns

MOVIESTAR #8 2011-12

info@brauns.se

# INSÄNDARE



**SONDENS  
RULLANDE  
REDAKTÖR**

## Kandidat Krusensnopp i ekonomiska trångmål.

Något skakade läste vi i vår pressgransning Lundagård om den stackars studentens som uppbarligen levde på sviltgränsen i ett av våra studentområden. För att utrona om denna bild var representativ begav sig SONDENS rullande redaktör ut på stan för att söka sanningen om lundastudentens ekonomiska förhållanden.

Nere på Grand Hotells restaurang träffar vi kandidaten Krusensnopp sittande vid sitt stambord. Efter att, med en min värdig Lundagårds egen kulinariske profet Leif Stille, ha granskat matsedeln vänder sig kandidat Krusensnopp till oss: "Den ekonomiska situationen för oss studenter är utomordentligt svår", säger han, "den första terminen här i Lund blev dock en chock för mig. Redan i oktober månad någades jag sälja av en större aktiepost för att kunna hålla mig flytande och om jag inte haft kria här på Grand vet jag inte hur det skulle gått mot slutet av terminerna", smacker Krusensnopp mellan tuggorna på sin välrosta björnsnörgårds. Krusensnopp är kritisk mot det nuvarande studiebidragssystemet. "Studenter med barn får extra bidrag medan däremot alla vi som har hund får klara

**Varning!** Ovanstående artikel skulle eventuellt kunna betecknas som en satir. Om någon mot förmodan skulle känna sig djupt kränkt eller förorättad av dess innehåll ombedes vederbörande meddela namn och adress till SONDENS redaktion så lovar vi att omedelbart skicka ett symboliskt skadestånd i en krona i svenska frimärke.

oss på den normala tilldelningen. Jag tycker att Vi Hundägare skulle få ett sk Jyckelläge på åtminstone 25 %, speciellt nu när oxarfären och hundskatten gått upp".

"Men skulle inte detta leda till ett utbrett fusk med en massa "fäjkade" hundar för att skaffa sig högre studiemedel?", undrar vi.  
"Ingen risk", säger han, "genom att samköra CSN's register med Svenska Kennelklubbens medlemsmatrikel skulle man eliminera alla falska hundar i anskaffningsarna". Vore inte detta något för taxeminister Hundebo?  
"Även bostadsbidragen är på tok för låga", fortsätter kandidat Krusensnopp,

"jag har faktiskt fullt sjå med mina hyreskostnader. Jag har en liten femma på Klostergatan, inom bekvämt gångavstånd till "Lungrens Delikatesser". Här kommer hovmästaren in och frågar om Kandidaten vill ha sin Tourneedov tillagad på vanligt sätt. Efter en kort diskussion om den optimala stektemperaturen för oxkött tar kandidaten åter till orda:  
"Visst finns det vissa saker jag skulle kunna spara in på för att få studiemedlen att räcka längre. Till exempel köper jag inte längre någon kurslitteratur utan smygläser då och då något kapitel nere på Götterups. Så har jag försökt dra ner på smörgåspålägget också och lever mest på oskantar. Fast jag tror inte det blir så mycket billigare; Götterupsan är nu uppe i 60 kronor kilot".

Kandidat Krusensnopp tycker att det är viktigt att alla studenter sluter upp bakom kraven för högre studiemedel: "Ett ägg gör ju ingen emelet", säger han, reser sig efter avslutad måltid och går ut till sin lilla terrakottafärgade Oldsmobil som står nonchalant felparkerat mitt på Bantorget.  
SONDENS Rullande Redaktör  
**John-Mikael Axelsson**

# R . I . P ( B L )

**Problembaserad Nekrolog**  
text: Karl Axel Quinton / Lundblod

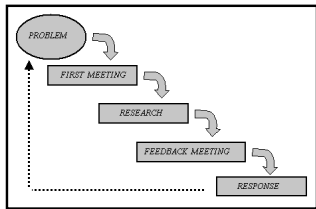
Det är ungefär lika troligt att någon läst samtliga utbildningskontrollerna skrivna av undertecknad genom de senaste årens Sonden-nummer, som att någon har sträckt sig till att samla verk. Kort kan man sammanfatta dem (alltså inte Bolls verk) i en bakdröjande beviskedja över hur man lägger upp kurser och examener på läkarutbildningen. Jag skulle kunna ägna denna kronika åt att diskutera rimligheten av att sju av elva terminer examineras med en trettioopångs-tentamina (fastän man skyler detta med "portfoliopång") av ett så stort antal klassiska ämnen, som aldrig integreras i undervisningen.

Det kommer ej beröras. De flesta bör ha lagt märke till att man använder PBL i Lund. Många har ställt sig frågan om mötena är tidsseffektiva. Kanske har någon reflekterat över vilken enorm resurs som skulle frigöras ekonomiskt om man bytte ut undervisningsformen mot t.ex. större

seminariegrupper med ämneskunniga ledare. En sådan förändring hade varit mycket gripande och omsakande att genomföra, så tur är väl att Medicinska Utbildningsrådet valt att fokusera på att utvärdera den befintliga undervisningsformen PBL, att bättre uppnå vad den är avsedd för. Det är metoden värd, sedd till priset.

Tre exempel över målen som MUR identifierat för en förbättrad PBL-undervisning är följande:

- (1) Tutorn tar ansvar för att gruppen är tydligt informerad om vilka kunskapsmål som skall uppnås, och utvärderar tydligt huruvida dessa uppnås. Det finns ett värde i att grupperna håller jämförbar nivå. Genom kontinuitet och närvaro av tutorn, alternativt god kontakt med en fast sättsare tillgodoses detta.
- (2) Examination av PBL-momentet sker



Heinrich BOLL, Nobelprestigare i litteratur, har också ängest över PBL.



## P E D A G O G I K

idag endast m.h.a närvarokontroll, vilket riskerar ge det ett litet av löjes skimmer. Tydligare krav behövs över hur studenterna förväntas vara aktiva under mötena, och uppföljning faller på tutorn. Samtidigt möjlighet detta för tutorn att samtala med och stötta studenter.

Ökad relevans av reflektioner, genom att kanske formalisera muntlig diskussion om den enskilda studentens prestation med tutorn.

Ett annat problem är bristen på tutorer. Denna omöjlighet självklart att posterna besätts under konkurrens, vilket gör utvärderingar av tutorernas insatser endast intressanta för dennes egna utveckling, och aldrig för vilka som skall få förlängt uppdrag.

Fakulteten har tillsatt en arbetsgrupp med god studentrepresentation. Det är med sprudlande förhoppning vi inväntar gruppens resultat.

## ÖVERKÖRD SNOWBOARDIST

Enligt min tillförsäffade världsbild hysar mynt två sidor: Underligt nog har jag nu efter snart ett kvarts sekel insett att så inte alltid är fallet. Uppenbarligen kan man vara tvärsäker på att vinna enbart genom att välja krona. Klave refererar till stilliserade sköldar som till formen påminner om kreatursklave, vilket tydligen inte har återfunnits på ett mynt sedan den svenska kungen fick dela med sig av makten till riksdagen (klaven, mynten, legenden eller någonting i den stilen).

När medicinarerna beslutade om en "vit vecka" till att bedöva sin kvarvarande tentandagst användes synbarligen ett nytt mynt. De negativa sidorna lyste med sin frånvaro och eftersom ja-flanken hade valt krona var allsammans enbart formala.

Att tulla i mitten av juni istället för slutet av maj ger andra utbildningsorter stora fördelar på arbetsmarknaden. Hade du som arbetsgivare valt någon som endast kan arbeta på dennes egna premisser eller någon som är tillgänglig hela sommaren? Låga därmed överlevnaden på CSN som i tid förlängs, men i pengar hålls konstant samtidigt som varje ytterligare sommarvecka innebär flera tusen i förlorade som-

Dela med dig av åsikter och bilder till  
SONDEN@MFSKANE.SE  
(vi förbehåller oss rätten att redigera inkommet material)

marjörbetsinkomster. Vad ger det för reklam för Lunds Universitet som institution?

Givetvis kan veckan användas till att återvända hem eller umgås med kompisar, men vem återvänder hem om de precis har varit där i två veckor under julen och vilka kompisar är lediga förutom de man ändå alltid umgås med annars? Jag hade kunnat fortsätta med åtskilliga myntvärdande argument, men eftersom jag inte ämnar skriva en numismatisk (riktigt bildat ord för myntvetenskaplig, reals am.) redovisning önskar jag enbart att negativa aspekter inte ska negligeras utan belysas likvärdig innan omröstningar tas.

Det var helt enkelt bättre förr, och alla gillar ju dessutom inte skidåkning.

//Snowboardisten

## REPLIK

Käre Snowboardist!

Tack för inbjudan till diskussion kring vinterlov! Det är som alltid fantastiskt när fler engagerar sig i studenternas frågor.

Vi förstår på ditt inlägg att du inte var kursombud under vårterminen 2011, och aldrig läste

utredningen som låg till grund för SnuMURs beslut att driva frågan om att ett vinterlov skulle införas. Vi kan dock garantera dig att aspekten kring ett förkortat sommarlov och därmed kortare tid för sommarlovsanställning togs i beaktande. Vår bedömning var att detta inte skulle ha någon effekt eftersom underläroverksamheten mycket sällan börjar innan misssommar. Länköping har under flera år haft samma värtermistider som vi kommer att få, och Göteborg har precis infört det, så att vinterlov skulle innebära synnerliga nackdelar för Lundstudenter som söker sommarjobb är helt enkelt inte sant.

Det du skriver om att man kommer att behöva klara sig 41 istället för 40 veckor på lika mycket CSN är sant, men utredningen och kursombuden fann ändå att fördelarna med vinterlov övervägde. Vi hävdar att ett vinterlov till exempel kommer att göra att fyra studenter än idag kommer att känna ett behov av att ta uppehåll en hel termin, helt ofinansierat, på grund av att de är så trötta efter många intensiva terminer på rad utan uppehåll.

För alla intresserade så finns hela utredningen, med alla identifierade för- och nackdelar för vinterlov, på hemsidan [www.mjfskane.se](http://www.mjfskane.se).  
**Daniel Livendahl, ordförande MSF Skåne**  
**Anja Nylander, ordförande MF Lund-Malmö**

## Lund Debate Society



Intresserad av att debattera?  
Lunds Deabattsällskap (LDS) tränar och tävlar i Brittisk Parlamentsdebatt. Vi representerar Lund och Sverige i internationella turneringar - en chans att resa och träffa universitetsstudenter från hela världen, samtidigt som du tränar dina debattfärdigheter!

Intresserad? Besök oss på facebook eller på vår hemsida:  
[lunddebatesociety.wordpress.com](http://lunddebatesociety.wordpress.com)

## POSTTIDNING B

Sonden  
Medicinska Föreningen  
BMC  
221 84 LUND

Medicinska Föreningen Lund-Malmö  
Postadress: MF BMC, H10, 221 84 Lund  
Besöksadress: BMC, Sövegatan 19, Lund  
Fax: 046 - 222 06 80  
E-post: [mj@mfskane.se](mailto:mj@mfskane.se)

**KALENDER FÖR AKTIVITETER INOM MF**

- Måndag: (2 dagar innan tävning) Fotboll (17.00) Klostergården
- Tisdag: (2 dagar innan tävning) Innebandy (21.00-22.00) Svaneskolan
- Onsdag: (3 dagar innan tävning) Ultraljud (kåren) repar (19.00) Locus Medicus Lundensis  
Pub på Kapellet ibland Locus Medicus Malmöensis
- Torsdag: Årtsappa (Lundensis) Locus Medicus Lundensis  
Basket i Malmö (21.00-22.00) Lärarhögskolans G-sal (Busshallplats Heleneholmskolan Malmö)
- Fredag: (4 dagar innan tävning) Pub Locus (19.00-00.00) Locus Medicus Lundensis
- Lördag: (5 dagar efter tävning) Paus
- Söndag: (7 dagar efter tävning) Volleyboll (13.30-15.00) Bollhuset  
Branch (varannan söndag 12.00) Locus Medicus Lundensis

mfskane.se

Will du också dela med dig av din åsikt?

Gör som Karl Lundblad och maila [sonden@mfskane.se](mailto:sonden@mfskane.se)